

Xarxes sexuals en homes gais, bisexuals i altres homes que tenen relacions sexuals amb homes amb i sense infecció per mpox

Autors: Cinta Folch,^{1,2,3} Ibrahim Sönmez,^{1,2} Grup de Treball MOVIE-CC

¹ Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT). Agència de Salut Pública de Catalunya

² Institut de Recerca Germans Trias i Pujol. Badalona

³ CIBER d'Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP)

Resum: L'objectiu de l'estudi és descriure i comparar les característiques epidemiològiques i conductuals, així com les característiques de les xarxes sexuals d'homes gais, bisexuals i altres homes que tenen sexe amb homes (GBHSH) diagnosticats i no diagnosticats de mpox. Estudi prospectiu de casos i controls realitzat entre el juliol de 2022 i el gener de 2023. Entre les 105 persones participants en l'estudi, 35 persones havien estat diagnosticades d'infecció pel virus mpox (casos). Aquest estudi posa de manifest la influència significativa de les característiques de la xarxa sexual en relació amb el brot de mpox en aquest col·lectiu, com ara tenir relacions sexuals amb persones desconegudes o clients, i practicar sexe en grup. A més, l'estudi confirma la necessitat de considerar les persones amb infecció pel VIH o altres infeccions de transmissió sexual (ITS) com a objectiu prioritari a l'hora d'adreçar els missatges i les intervencions de prevenció. I també estableix la importància de comptar amb educadors de parells i amb entitats comunitàries en les intervencions preventives que s'hagin de desenvolupar.

Introducció

El 23 de juliol de 2022, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va considerar que el brot de mpox constituïa una emergència de salut pública d'importància internacional. Des del gener de 2022 al maig de 2023, l'OMS n'ha documentat un total de 87.529 casos i 141 morts en 111 països. Espanya és un dels països més afectats per mpox.¹

Encara que no ha estat classificada formalment com una infecció de transmissió sexual (ITS), la gran majoria dels casos notificats en el brot actual han estat de transmissió sexual; i ha afectat, desproporcionadament, homes gais, bisexuals o altres homes que tenen relacions sexuals amb homes (GBHSH). A més, en la gran majoria dels casos la via de transmissió ha estat per contacte físic estret, principalment en el context de xarxes sexuals d'alta exposició.²

L'objectiu de l'estudi és descriure i comparar les característiques epidemiològiques i conductuals, així com les característiques de les xarxes sexuals d'homes GBHSH diagnosticats i no diagnosticats de mpox.

Material i mètodes

Tipus d'estudi i reclutament. Estudi prospectiu de casos i controls realitzat entre el juliol de 2022 i el 31 de gener de 2023. Es van diagnosticar casos de mpox en algun dels centres participants: Fundació Lluïta i Hospital Germans Trias i Pujol, de Badalona; Programa IDIBELL, Institut de Recerca Biomèdica de Bellvitge, L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona; Checkpoint, Barcelona; Hospital 12 de Octubre, Madrid; i Hospital Universitario Clínico San Carlos de Madrid. Els controls es van reclutar a

1

https://www.isciii.es/QueHacemos/Servicios/VigilanciaSaludPublicaRENAVE/EnfermedadesTransmisibles/Paginas/Resultados_Vigilancia_Viruela-del-mono.aspx

² Allan-Blitz LT, Gandhi M, Adamson P, Park I, Bolan G, Klausner JD. A Position Statement on Mpox as a Sexually Transmitted Disease. Clin Infect Dis. 2023 Apr 17;76(8):1508-1512.

través dels casos (3 controls per cada cas), entre els participants d'un altre estudi sobre mpox, o a través d'una campanya de difusió d'un vídeo publicat a les xarxes socials. Els casos i controls es van aparellar segons l'edat (± 5 anys), el gènere i la conducta sexual. Totes les persones participants van signar un consentiment informat. L'estudi va ser aprovat pel Comitè d'Ètica de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, de Badalona.

Anàlisi de xarxes. Per a l'anàlisi de xarxes sexuals, el qüestionari va recollir informació sobre les últimes cinc parelles sexuals (anomenades *alters*) de les persones participants (anomenades *egos*) en els darrers 6 mesos. En concret, de cada parella es preguntava: gènere, país de naixement, edat, durada i tipus de relació, freqüència d'activitat sexual, ús de preservatiu, pràctiques sexuals, ús sexualitzat de drogues, probabilitat d'una nova trobada sexual, lloc de la darrera pràctica sexual i relacions entre els *alters*.

Resultats

Entre les 105 persones participants en l'estudi, 35 (33,3%) havien estat diagnosticades d'infecció pel virus mpox (casos); la resta van ser classificades com a controls. Tal com s'observa a la taula 1, els casos van presentar una major prevalença autodeclarada de sífilis en els últims 12 mesos (casos: 31,4%; controls: 12,9%) i de VIH (casos: 45,7%; controls: 18,6%). Entre els casos era més freqüent haver tingut almenys un contacte sexual amb un cas confirmat de mpox (casos: 62,5%; controls: 8,3%). Quant a l'anàlisi de les xarxes sexuals, entre els casos també era més freqüent haver practicat sempre o casi sempre sexe grupal amb les seves parelles sexuals (*alters*) (casos: 18,5%; controls: 8,9%) i/o haver tingut relacions sexuals amb *alters* desconeguts i/o clients (casos: 46,1%; controls: 31,7%).

Taula 1. Comparacions entre casos i controls mitjançant la prova khi quadrat de Pearson

	Casos (n = 35)	Controls (n = 70)	Valor p
VIH			0,007
Positiu	16 (45,7)	13 (18,6)	
Negatiu	19 (54,3)	57 (81,4)	
Sífilis*			0,043
Sí	11 (31,4)	9 (12,9)	
No	24 (68,6)	61 (87,1)	
Vacunat contra mpox			0,012
Sí	8 (22,9)	37 (52,9)	
No	22 (62,9)	28 (40,0)	
Contacte sexual amb un cas de mpox			0,018
Sí	5 (62,5)	1 (8,3)	
No	3 (37,5)	11 (91,7)	
Variables de xarxes (característiques dels alters)			
País de naixement			0,036
Espanya	86 (55,1)	138 (44,8)	
Altres	70 (44,9)	170 (55,2)	
Sexe en grup ^{1, 2}			0,005
Mai	119 (78,8%)	258 (85,2%)	
A vegades	4 (2,7%)	18 (5,9%)	
Quasi sempre-sempre	28 (18,5%)	27 (8,9%)	
Tipus de vincle ego-alter			0,004
Cònjuge/nuvi	7 (4,6%)	32 (10,5%)	
Parella sexual/fuckbuddy/conegut	75 (49,3%)	177 (57,8%)	
Desconegut / client	70 (46,1%)	97 (31,7%)	

¹ Amb la parella sexual identificada.

² Freqüència amb que es tenen relacions sexuals amb la parella anomenada en un entorn de sexe grupal.

* Els darrers 12 mesos.

Discussió i conclusions

Aquest estudi és el primer que descriu i compara les característiques de les xarxes sexuals d'homes GBHSH en relació amb mpox a Espanya, i compta amb la fortalesa d'un enfocament de casos i controls. Les nostres troballes emfasitzen la influència significativa de les característiques de la xarxa sexual en relació amb el brot de mpox en aquest col·lectiu, com ara tenir relacions sexuals amb persones desconegudes o

clients, i practicar sexe en grup. A més, l'estudi confirma la necessitat de considerar les persones amb VIH o amb altres ITS com a objectiu prioritari a l'hora de dirigir els missatges i les intervencions de prevenció. Finalment, els resultats confirmen la necessitat d'incloure els educadors de parelles i les entitats comunitàries amb accés a aquests grups clau en les intervencions preventives com, per exemple, a través de llocs d'oci nocturn i/o altres tipus de festes per a homes GBHSH on tenen lloc relacions sexuals amb múltiples parelles i consum de drogues.

Article recentment publicat a la revista *Sex Transm Inf* (Sönmez İ, Martínez-Riveros H, Folch C, et al. Sex Transm Infect Epub ahead of print: [please include Day Month Year]. doi:10.1136/sextrans-2023-055901).

Agraïments

Estudi finançat pel CIBER (Strategic Action for Monkeypox) —Consorcio Centro de Investigación Biomédica en Red (CB 2021)—, Instituto de Salud Carlos III, Ministerio de Ciencia e Innovación and Unión Europea —NextGenerationEU.

Membres i col·laboradors de l'estudi Movie C-C: İbrahim Sönmez, Héctor Martínez Riveros, Cinta Folch, Clara Suñer, Yesika Díaz, Lucía Alonso, Cristina Agustí, Adrià Mendoza, Eloy José Tarín-Vicente, Xènia Oller, Andrea Alemany, Àngel Rivero, Eva Orviz, Ana Silva-Klug, Oriol Mitjà, Jordi Casabona, Rafael Muñoz; Silvia Gómez; Maria Ubals; Pep Coll; José Miguel Cabrera; Martí Vall-Mayans; Manuel Agud-Dios; Elena Gil-Cruz; Vira Buihichyk; Roger Paredes; Núria Prat; Bonaventura Clotet; Pablo L. Ortiz-Romero; Maria-Rosa Sala Farré; Josep Maria Bonet-Simó; Ramona Hervás Pérez; Yolanda Maltas Hidalgo; Michael Marks